

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
AGENCIJE ZA OSIGURANJE U BiH
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, lipanj 2008. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu	4
3.	Sustav internih kontrola	4
4.	Planiranje proračuna	5
5.	Usuglašenost sa zakonima i pravilima	6
5.1.	Nabave	6
III.	KORESPONDENCIJA	7

Privitak 1: Tablica 1 "Izvršenja proračuna za razdoblje od 01.01. do 31.12.2007. godine".

Privitak 2: Komentar Agencije na Nacrt izvješća.

Privitak 3: Odgovor Ureda za reviziju na komentar Agencije na Nacrt izvješća.

I. Mišljenje revizora

Temelj za reviziju

Na temelju Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvješća koja se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilance stanja, Posebnih pregleda uz Bilancu stanja i Analize izvršenja proračuna) u **Agenciji za osiguranje u BiH** (u daljnjem tekstu: **Agencija**).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Agencije odgovorno je za pripremu finansijskih izvješća, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sustava internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima.

Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Sukladno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražava li bilanca u cijelosti rezultate izvršenja proračuna. Također, naša odgovornost je procijeniti primjenjuju li rukovoditelji institucije zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene te ocijeniti finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili sukladno Revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvješćima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijska izvješća.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo nužnim za osiguranje dostatno dokaza koji pružaju razumno uvjerenje kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarama ili drugim neregularnim radnjama i kako su sredstva utrošena sukladno odobrenom proračunu i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kvalifikacija se odnosi na sljedeće:

I.1. Provođenje procedura nabava – vidjeti poglavlje 5.1. ovog Izvješća.

Po našem mišljenju:

Finansijska izvješća Agencije za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. prosinca 2007. godine i sukladna su Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i Pravilniku o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima, rashodi Agencije su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament BiH i sukladni su relevantnim propisima, osim za moguće efekte koji su iskazani pod točkom I.1., gore navedenom.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

II. Nalazi i preporuke

1. Uvod

Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini osnovana je Zakonom o Agenciji za osiguranje BiH (Službeni glasnik BiH br. 12/04). Temeljni cilj osnivanja Agencije je formiranje tijela na državnoj razini koje bi vršilo koordinaciju dviju entitetskih agencija za superviziju u sektoru osiguranja, predstavljanje sektor osiguranja u BiH na međunarodnom planu, da radi na harmonizaciji propisa na entitetskoj razini, usklađivanje BiH propisa sa propisima EU u domeni osiguranja, te obavljanje funkcije statističkog servisa sektora osiguranja u BiH.

Agencijom rukovodi direktor kojeg je u 2006. godini izabrao Upravni odbor Agencije sastavljen od sedam članova.

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Agencije sukladno Zakonu o reviziji, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistirala Agencija. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Agenciji je sugerirano da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revidiranjem poslovanja Agencije u 2007. godini utvrdili smo određene nedostatke i propuste koji se odnose na:

- Sustav internih kontrola koji propisuje rukovodstvo Agencije, koji nije, u cijelosti, organiziran na zadovoljavajućoj razini (vidjeti poglavlje 3. ovog Izvješća);
- Planiranje proračuna za 2007. godinu (vidjeti poglavlje 4. ovog Izvješća);
- Izvršene nabave tijekom 2007. godine (vidjeti poglavlje 5.1. ovog Izvješća);

2. Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu

Ističemo činjenicu kako je ovo prva revizija, te nismo u mogućnosti izvršiti osvrt na nalaze i preporuke iz prošlih godina.

3. Sustav internih kontrola¹

Tijekom revidiranja poslovanja Agencije utvrdili smo određene propuste i nedostatke u postojećem sustavu internih kontrola koji u određenoj mjeri povećavaju rizik da rukovodstvo Agencije ne ostvari cjelovit uvid u sve aspekte poslovanja. Uočeni propusti i nedostaci ogledaju se u sljedećem: za testirani uzorak troškova reprezentacije je utvrđeno kako u određenim slučajevima na računima ne postoji specifikacija izvršenih usluga, te da se ne sačinjava zabilješka o povodu načinjenog troška, ne navodi se popis gostiju i institucija iz kojih dolaze. Kada su u pitanju interna pravila koja reguliraju potrošnju fiksnih i mobilnih telefona smatramo kako bi korisno bilo uz račune prilagati listinge i sukladno istima vršiti korekciju određenih prekoračenja dozvoljenih limita.

U pojedinim nalogima za vozila nisu upisane količine goriva niti je obračunata prosječna potrošnja (obračun u pregledu izvršen je na godišnjoj razini, no međutim revizija sugerira obračun na mjesečnoj razini).

Prigodom vršenja popisa uočeni su manji propusti koji se odnose na sačinjavanje izvješća o popisu sredstava i obveza koji se dostavlja direktoru Agencije. Nije donesena ni odluka direktora o usvajanju rezultata popisa.

¹ Sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o reviziji institucija BiH, revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvješćuje o uočenim slabostima.

Nadalje zamijetili smo i određene propuste glede provedbe Zakona o javnim nabavama, što bi trebalo ubuduće svakako nastojati popraviti i otkloniti. Kada je u pitanju sustav internih kontrola, revizija cijeni kako je Agencije novoformirana institucija i kako objektivno nije moguće odmah uspostaviti kvalitetan sustav internih kontrola, ali naglašavamo potrebu nastavka započetih aktivnosti i korištenja dosadašnjeg jednogodišnjeg iskustva, te permanentno raditi na izgradnji kvalitetnog sustava internih kontrola.

Preporuka:

Agencija kao jedna od novoformiranih institucija BiH treba nastaviti jačati sustav internih kontrola sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora, a sve u cilju otklanjanja svih mogućih rizika neracionalnog raspolaganja javnim sredstvima. U tom pravcu preporučamo analiziranje značajnijih poslovnih procesa i određivanje rizika poslovanja, te sukladno procijenjenim rizicima kreiranje odgovarajućih sustava kontrola.

4. Planiranje proračuna

Proračun za 2007. godinu odobren je u iznosu od 622.320,00 KM, a ukupno izvršenje proračuna – rashodi realizirani su u iznosu od 388.176,00 KM, odnosno 62,38 % u odnosu na ukupno planirana – odobrena proračunska sredstva. Na ovakav stupanj realizacije proračuna u odnosu na raspoloživa sredstva uticala je uglavnom dinamika zapošljavanja koja nije pratila planiranu, pa u 2007. godini nije bilo novouposlenih (proračun odobren za 11 uposlenika, a na kraju godine Agencija je imala 6 uposlenih). Nadalje smo također uočili kako je u tijeku 2007. godine izvršeno jedno restrukturiranje rashoda u iznosu od 57.000,00 KM. Revizija smatra kako Agencija treba projekciju proračuna temeljiti na realnoj dinamici upošljavanja i ostvarenju svoje funkcije, a ne samo na popuni svih upražnjenih radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. Revizija cijeni kako je Agencija novoformirana institucija BiH i kako nije imala određeni jasni i precizni parametar iz prošlih godina, ali bi ubuduće svakako trebalo više pozornosti posvetiti planiranju proračuna.

Posljedice ovakvog načina planiranja i izvršenja proračuna ogledaju se u neefikasnom korištenju – tj. rezerviranju proračunskih sredstava u cjelini (u konkretnom slučaju radi se o iznosu 234.144,00 KM) jer se neodgovarajućim planiranjem rezervira više proračunskih sredstava nego što je potrebno za normalno funkcioniranje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Agencije, a na drugoj strani, moguće je da u drugim institucijama BiH ostaju određeni projekti koji zbog nedostatka sredstava u tekućoj godini nisu mogli biti niti planirani, niti realizirani.

Kada je u pitanju planiranje proračuna želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Agencije na članak 5. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH koji govori o načinu financiranja Agencije. U spomenutom članku Zakona govori se kako se Agencija financira iz proračuna institucija BiH i participacija vlada entiteta, a na temelju prethodno zaključenog memoranduma o financiranju rada Agencije između Vijeća ministara i vlada entiteta. Tijekom revizije poslovanja Agencije nismo zamijetili da su u 2007. godini poduzimane aktivnosti u smislu ovakve mogućnosti financiranja, nego se Agencija tijekom 2007. godine financirala isključivo iz budžeta institucija BiH (tijekom završne revizije uočili smo kako je rukovodstvo Agencije pokrenulo određene aktivnosti po ovom pitanju).

Preporuka:

Agencija treba ubuduće više pozornosti posvetiti procesu planiranja i izvršenja proračuna, te posebice sagledati problematiku broja uposlenih tj. realnu dinamiku upošljavanja i istu uskladiti sa uspostavom svoje temeljne funkcije, kao ključnog elementa za planiranje proračuna (sugeriramo više suradnje i koordinacije sa Agencijom za državnu službu). Nadalje smatramo kako bi rukovodstvo Agencije trebalo nastaviti poduzimati odgovarajuće aktivnosti (u suradnji sa Upravnim odborom) na iznalaženju mogućnosti participiranja vlada entiteta sukladno članku 5. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH.

5. Usuglašenost sa zakonima i pravilima**5.1. Nabave**

Revidiranjem procesa nabava utvrdili smo kako nije provedena odgovarajuća procedura sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH za troškove prijevoza u inozemstvu javnim sredstvima (avio karte) koji su realizirani u iznosu od 6.685,00 KM. Naime, tijekom godine se vršila nabava avio karata prigodom svakog konkretnog putovanja putem izravnog sporazuma. U dinamičkom planu rashoda izdaci za ove namjene su planirani u iznosu za koji se mogao primijeniti izravni sporazum, ali je ukupan iznos realiziranih izdataka na ovoj poziciji veći od iznosa predviđenog za dodjelu ugovora putem izravnog sporazuma. Cijeneći obrazloženja koja smo dobili pri obavljanju revizije (relativno mlada institucija, u prethodnoj godini nije bilo putovanja), smatramo kako je nužno posvetiti više pozornosti utvrđivanju godišnjeg plana nabava sukladno potrebama Agencije, koji će omogućiti pravovremeno provođenje odgovarajućih procedura nabave.

U provedenim procedurama uočeno je sljedeće:

Usluge izrade biltena: Na kovertama nije upisano vrijeme prijema premda je u pozivu bilo naznačeno do kada ponude treba dostaviti. Kao dokaz o ispunjenju uvjeta iz članka 23.-26 Zakona o javnim nabavama tražene su izjave o izmirenim obvezama, a ne dokumenti izdani od strane mjerodavnih organa u Bosni i Hercegovini.

Nabava kompjutorske opreme: Na jednoj koverti nije upisan datum i vrijeme prijema ponude dok su na ostalim ponudama upisani. Uvidom u knjigu protokola uvjerali smo se kako je prijem upisan u istu, pa bi ubuduće trebalo voditi više računa o evidentiranju svih ponuda. U zapisniku sa otvaranja ponuda navode se imena članova povjerenstva za koje nam nije prezentirano rješenje o imenovanju (napominjemo kako se po ZJN za provođenje konkurentskog postupka može imenovati povjerenstvo, ali i ne mora) ali u daljoj evaluaciji ponuda nema zapisnika ni preporuke povjerenstva.

Preporuka:

Nužno je izvršiti analizu nedostataka i propusta koje smo uočili revidiranjem nabavki izvršenih tijekom 2007. godine, posebice jer se radi o novoj instituciji BiH koja nema dovoljno educiranog osoblja za provođenje procedura nabava.

III. Korespondencija

Agenciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Agencija je dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Po našoj procjeni, Agencija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi značajnije utjecale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvješća o reviziji. Po tom osnovu ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

U pritvku Izvješća dostavljamo vam komentar Agencije na Nacrt izvješća i naš odgovor na komentare Agencije.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

M.P.

Milenko Šego